

A VI-a CONFERINȚĂ INTERSOCIALISTĂ DE STUDII CLASICE
(Plovdiv, 24—29 aprilie 1962)

DE

D. M. PIPPIDI

De-a lungul ultimilor ani, membrii Societății noastre și, îndeobște, cititorii Studiilor Clasice au avut în mai multe rânduri prilejuri să ia cunoștință de activitatea desfășurată de Comitetul permanent pentru încurajarea studiilor clasice în țările socialiste, întemeiat la Praga în 1957. Ei știu că, prezidat pînă în 1960 de regretatul Antonin Salač, inițiatorul întîlnirii de la Liblice, unde crearea lui a fost hotărîtă, acest Comitet a preconizat și patronat convocarea unei serii de reuniuni de lucru cu participarea unui număr mai mare sau mai mic de delegați din țările de democrație populară și din U.R.S.S., menite să stimuleze și să coordoneze munca specialiștilor respectivi în domeniul vast al științei antichității. Asemenea reuniuni — modest intitulate « conferințe », măcar că prin numărul participanților cel puțin unele ar fi meritat numele de congrese — s-au ținut între 1957 — 1960 la Varșovia, Budapesta, Erfurt și Eforie, de fiecare dată cu o tematică fixată dinainte și, cu excepția Conferinței de la Varșovia, consacrată exclusiv sărbătoririi bimilenarului ciceronian, astfel aleasă încît să permită colaborarea reprezentanților unor discipline cît mai felurite.

În toate împrejurările amintite, comunicările citite și discutate în ședințele plenare sau de secție au făcut obiectul unor publicații ocazionale. În primul și al doilea caz: *Acta Sessionis Ciceronianae diebus 3—5 mensis Decembris a. 1957 Varsoviae habitae* (Warszawa, 1960), resp. *Dissertationes Congressui Academiae Scientiarum Hungaricae ad Studia classica prouehenda instituto relatae* (= *Acta Antiqua Academiae Scient. Hungaricae*, VII, 1959); în cel de-al treilea, trei volume independente apărute în seria *Schriften der Sektion f. Altertumswissenschaft der Deutschen Akademie der Wissenschaften zu Berlin*; în sfîrșit, în cazul Conferinței de la Eforie, în volumul III al Studiilor Clasice, în întregime consacrat acestui scop.

Încă de la Eforie, la invitația Academiei Bulgare de Științe, Comitetul EIRENE luase hotărîrea ca următoarea Conferință — a VI-a, începînd cu Liblice — să se întrunească la Plovdiv, în primăvara anului 1962. Această întîlnire a și avut loc, între 24—29 aprilie, în străvechiul centru al Traciei, în condiții și cu rezultate pentru care organizatorii se cuvin felicitați cu căldură.

Participarea a fost impunătoare. U.R.S.S. și celelalte țări socialiste au fost reprezentate fără excepție, unele — ca R.P.R. și R.D.G. — prin delegații neobișnuit de numeroase. Ca invitați cu titlu personal, au luat parte la Conferință profesorii Paul Chantraine (Paris), Sir Ronald Syme (Oxford), M. D. Petrușevski și P. Ilievski (Skoplje).

Întrerupte de o zi închinată în întregime unei admirabile excursii în trei din cele mai importante puncte arheologice ale Traciei: Hisaria, Kazanlık, Stara Zagora — lucrările Conferinței s-au desfășurat simultan în patru secțiuni: Istorie, Lingvistică, Literatură și Arheologie. Cum, din pricina marelui număr de comunicări înscrise în program, nu pot fi amintite toate în această modestă cronică, mă mulțumesc să notez pur și simplu titlurile acelor care pentru un motiv sau altul s-au impus mai mult atenției:

M. Andreev, *Les notions « familia » et « pecunia » dans les textes des XII Tables*; V. Beševliev, *Die griechischen und römischen Theophoren- und Spitznamen der Thraker*; Paul Chantraine, *Le déchiffrement des tablettes mycéniennes et l'étymologie grecque*; D. P. Dimitrov, *Zur Frage der Entstehungszeit der Wandmalereien des Kuppelgrabes bei Kazanlık*; Vl. Georgiev, *Thrace et illyrien*; B. Gerov, *Die gotische Invasion in Mösien und Thrakien unter Decius im Lichte der Hortfunde*; J. Harmatta, *Das Pelasgische und die alten Balkansprachen*; K. Kumaniecki, *Zur Überlieferungsgeschichte Ciceros De oratore*; G. Mihailov, *Septimius Severus in Moesia Inferior and Thracia*; M. D. Petruševski, *Die griechischen Nomina und die kleinasiatischen Ethnika auf -eus*; I. Trencsényi-Waldapfel, *Griechische Vorbilder und römische Realität bei Terenz*; S. L. Utchenko, *Римская армия как социально-политический фактор рабовладельческой империи*; L. Varel, *Die sozialen Grundlagen von Lukians Werk*; I. Venedikov, *Sur certaines « anomalies » des reliefs en Thrace*; Ch.-L. Welskopf, *Die Analyse von Herrschafts- und Knechtschaftsformen durch Aristoteles*.

Cum am amintit-o înainte în treacăt, delegația română la Conferință a fost impunătoare: cca. 60 persoane de toate vîrstele și gradele, din care nu mai puțin de 20 au citit lucrări bine primite de ascultători. În ordine alfabetică: P. Alexandrescu, E. Bujor, S. Comănescu, Em. Condurachi, I. Fischer, R. Florescu, M. E. Halevy, A. Petre, Z. Petre, Ad. Piatkowski, D. M. Pippidi, C. Poghir, A. Rădulescu, S. Stati, L. Stoianovici, R. Vulpe, L. Wald. În plus, neputînd să se deplaseze personal la Plovdiv, au mai trimis contribuții Comitetului de organizare: Eug. Cizek, București, A. Bodor și K. Horedt, Cluj.

Potrivit unei hotărîri a Prezidiului Academiei Bulgare de Științe, întreaga recoltă de referate și comunicări discutate în cadrul Conferinței de la Plovdiv urmează a fi publicată pînă în 1963, în trei volume. Adăugate Actelor menționate înainte ale întîlnirilor din Varșovia, Budapesta, Erfurt și Eforie, ele vor constitui fără îndoială o mărturie impresionantă a vitalității studiilor clasice în R. P. Bulgaria și, totodată, în celelalte țări socialiste.

Nu pot să închei această notă fără să aduc, în numele Societății de Studii clasice din R.P.R. și al participanților romîni la Conferința de la Plovdiv, mulțumirile noastre recunoscătoare colegilor bulgari și, în primul rînd, Comitetului prezidat de acad. Georgiev, pentru perfecta organizare a lucrărilor și pentru prietenia dovedită de-a lungul unei săptămîni pe care ospitalitatea oamenilor și frumusețea neobișnuită a naturii au contribuit în egală măsură s-o facă pentru noi neuitată.